

การศึกษาจัดกลุ่มประเทศในเอเชียตามลักษณะปัจจัยกำหนดสุขภาพ

สุมาภรณ์ แซ่ลิ่ม ศ.บ.

Classification of Countries in Asia Based on Health Determinants

Abstract

The objective of this study is to cluster the countries of Asia for targeting of Thailand to be one third of Asia in 2032-2036 under Twenty-year National Strategic Plan for public Health (2017-2036) and basing on health determinants 7 factor (53 indicators) for 47 countries in Asia between 2001-2017 from updated report of 4 sources (WHO, UN, UNDP and WB). The data was analyzed by clustering (Hierarchical cluster analysis by standardized and squared Euclidean distance) and Pearson Correlation (5 levels). The results of this study show that Singapore, Brunei Darussalam, China, South Korea, Japan, Kazakhstan, Qatar, Bahrain, Saudi Arabia, Israel have economic, social excluding health and environment clearly different from other countries. The similarity cluster pattern of all factors consists of Thailand, Sri Lanka, Malaysia, Turkey, Georgia, Iran, Cyprus. For health factor, Thailand is in the same group with Malaysia, Maldives, China, Japan, Singapore, South Korea, Jordan, Georgia, Labanon, Turkey, Iran, Brunei Darussalam, Bahrain, Cyprus, Israel, Kuwait, Oman, Qatar, Saudi Arabia, United Arab Emirates that are developing and developed countries. Thailand's Healthy life expectancy at birth is greater than mean and medium of Asia. Thailand is to face rather severe health problem compared with Asia from road traffic, suicide, tuberculosis, adolescent birth, alcohol consumption, homicide, household and ambient air pollution, shortage of medical personnel. Some health issues are still a problem such as mater and child, non-communicable diseases, poisoning. These health problem are related with life expectancy in a moderate to very high level in positive and negative relationship. The result indicates that health development conditions should be consider and focus with health determinants, especially

Sumaporn Sealim B.Econ.
Strategy and Planning Division,
Office of the Permanent Secretary,
Ministry of Public Health

วารสารวิชาการแพทย์ ;32
เขต **11 2561** |
Reg Med J 2018 : 1297 - 1314

population factor (dependency ratio in young and old ages, urban population); economic factor (gross domestic product); education factor (years of schooling); international factor (immigrants); labour factor (employment and unemployment); natural resources and environment (energy supply, CO₂ emission).

Keyword : Cluster analysis, Health determinants, Asia

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกลุ่มประเทศในเอเชียตามลักษณะปัจจัยกำหนดสุขภาพ รองรับการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสุขภาพของประเทศไทยให้เป็น 1 ใน 3 ของเอเชียภายใน พ.ศ. 2575-2579 ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ด้านสาธารณสุข (พ.ศ. 2560-2579) โดยศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานล่าสุดของ 4 สถาบัน/องค์กร คือ องค์กรอนามัยโลก องค์กรสหประชาชาติ สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ และธนาคารโลก ใน 47 ประเทศของเอเชีย ในช่วง พ.ศ.2544-2560 มีปัจจัยกำหนดสุขภาพ 7 ปัจจัย (53 ตัวชี้วัด) ได้แก่ ปัจจัยด้านสุขภาพ ประชากร เศรษฐกิจ แรงงานและการจ้างงาน การต่างประเทศและอพยพย้ายถิ่น การศึกษาและการเมือง และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์จัดกลุ่มประเทศแบบมีขั้นตอน (Hierarchical cluster) ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized) วิธี Squared Euclidean distance และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (5 ระดับ) ผลจากการศึกษา พบว่า ประเทศสิงคโปร์ บรูไน ดารุสซาลาม จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น คาซัคสถาน กาตาร์ บาห์เรน ซาอุดีอาระเบีย อิสราเอล มีโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม (ไม่รวมด้านสุขภาพ) และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกับประเทศอื่นๆ อย่างชัดเจน โดย ประเทศไทย ศรีลังกา มาเลเซีย ตุรกี จอร์เจีย อิหร่าน ไชปรัส มีรูปแบบการจัดกลุ่มลักษณะเดียวกันทุกปัจจัย สำหรับปัจจัยด้านสุขภาพ ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับ มาเลเซีย มัลดีฟส์ จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ จอร์แดน จอร์เจีย เลบานอน ตุรกี อิหร่าน บรูไน ดารุสซาลาม บาห์เรน ไชปรัส อิสราเอล คูเวต โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย อาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและพัฒนาแล้ว โดยประเทศไทยมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีสูงกว่าค่ากลางของเอเชีย แต่ยังมีปัญหาค่อนข้างมากและรุนแรงเมื่อเทียบกับเอเชียเกี่ยวกับอุบัติเหตุจากรถทางถนน การฆ่าตัวตาย วัณโรค การคลอดในวัยรุ่น การบริโภคแอลกอฮอล์ การถูกทำร้าย มลพิษทางอากาศ และแพทย์ไม่เพียงพอ สำหรับเรื่องแม่และเด็ก โรคไม่ติดต่อ การเป็นพิษของประเทศไทยก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่เช่นกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันกับอายุคาดเฉลี่ยระดับปานกลางถึงสูงมากทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงและให้ความสำคัญกับการพัฒนาสุขภาพกับปัจจัยกำหนดสุขภาพควบคู่กัน อาทิเช่น ด้านประชากรอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กและวัยสูงอายุ ประชากรเขตเมือง ด้านเศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ด้านการศึกษาจำนวนปีในโรงเรียน ด้านการต่างประเทศ ผู้อพยพ ลี้ภัยและย้ายถิ่น ด้านแรงงาน การจ้างงานและการว่างงาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดหาพลังงานและการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

คำรหัส : การวิเคราะห์จัดกลุ่ม ปัจจัยกำหนดสุขภาพ เอเชีย

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

O Original Articles

นิพนธ์ต้นฉบับ

บทนำ

ประชาคมโลกโดยการนำขององค์การอนามัยโลกและสหประชาชาติได้มีวิวัฒนาการการพัฒนาสุขภาพที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด โดยเริ่มจากนิยามสุขภาพที่กำหนดไว้ในธรรมนูญขององค์การอนามัยโลกในปี พ.ศ. 2489 ได้เปลี่ยนมุมมองและเคลื่อนไหวในระดับโลกที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญของสุขภาพไม่จำกัดอยู่เฉพาะโรคและสาธารณสุขเท่านั้น แต่เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และสังคมสุขภาพ ปัจจัยกำหนดสุขภาพ และปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพที่ค้ำจุนปัจจัยแวดล้อมที่เป็นองค์รวมครอบคลุมในทุกมิติ ซึ่งต่อมาให้ความสนใจมากในแนวคิดทฤษฎีนโยบายห่วงใยสุขภาพตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 เพื่อพัฒนาสุขภาพและความอยู่ดีมีสุขหรือสุขภาพของประชาชน โดยสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนนอกเหนือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว ภายใต้แนวคิดหลัก ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ ความเป็นธรรมทางสุขภาพ องค์การสุขภาพและการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การดำเนินการทั้งรัฐบาลและสังคม การเชื่อมโยงการบริหารจัดการของภาครัฐทั้งแนวราบและแนวดิ่ง สุขภาพหนึ่งเดียว เป็นต้น โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 ได้ให้ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพและปิดช่องว่างความไม่เป็นธรรมแก่ประชาคมโลก โดยมองว่าสุขภาพเป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญของการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ที่ต้องการการมีส่วนร่วมร่วมพัฒนาของทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ผ่านกระบวนการพัฒนานโยบายและนโยบายสาธารณะที่บูรณาการเครือข่ายทุกภาคส่วนและได้รับผลประโยชน์ร่วมกันมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวคิดที่สำคัญ อาทิเช่น แนวคิดปัจจัยกำหนดสุขภาพหลัก ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ สิ่งแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ คุณลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรม (ปัจจัยเฉพาะตัวบุคคล) วิถีชีวิต ความเป็นอยู่และการทำงาน เครือข่ายทางสังคมและชุมชน เศรษฐกิจและสังคม วัฒนธรรมและ

สิ่งแวดล้อม (Dahlgren Gand Whitehead M, 1991) และแนวคิดปัจจัยกำหนดสุขภาพและสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับประชาชนระดับบุคคล วิถีชีวิต ชุมชน เศรษฐกิจ ท้องถิ่น กิจกรรม การสร้างสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ระบบนิเวศของโลก (Barton H and Grany M, 2006) นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดดังกล่าวข้างต้นเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ที่ได้พัฒนาขึ้นในปี พ.ศ.2558 ของสหประชาชาติจาก 193 ประเทศ (รวมประเทศไทย) ที่ร่วมรับรอง “วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030” ซึ่งกำหนด “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมาย” เพื่อการพัฒนาของทั้งโลกอย่างยั่งยืน โดยค้ำจุนถึง 3 มิติ (เศรษฐกิจ-economic สังคม-social สิ่งแวดล้อม-environmental) และ 5 P (ประชาชน-people, โลก-planet, ความเจริญ-prosperity, ความสงบสันติ-peace, ความเป็นหุ้นส่วน-partnership) อย่างบูรณาการและครอบคลุมทั่วถึงทุกที่ทุกคน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยมีเป้าหมายที่ 3 ด้านสุขภาพ (13 เป้าหมาย/ตัวชี้วัดย่อย) และเป้าหมายด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพที่ต้องบูรณาการขับเคลื่อนไปด้วยกันให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้¹⁻⁵

กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข (พ.ศ. 2560-2579)⁶ ที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) นโยบายประเทศไทย 4.0 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข ใน 4 ระยะ คือระยะที่ 1 ปฏิรูประบบ (พ.ศ.2560-2564) ระยะที่ 2 สร้างความเข้มแข็ง (พ.ศ.2565-2569) ระยะที่ 3 สู่อุตสาหกรรม (พ.ศ. 2570-2574) ระยะที่ 4 เป็น 1 ใน 3 ของเอเชีย (พ.ศ. 2575-2579) ทั้งนี้ ได้มีสถาบัน/องค์กรระหว่างประเทศได้รายงานข้อมูลการจัดอันดับและระดับการพัฒนาของประเทศในภูมิภาคและระดับโลกในมิติต่างๆ ซึ่งมีความหลากหลายของข้อมูล แหล่งที่มา ระยะเวลาและรูปแบบ

การนำเสนอ แต่ก็ยังไม่มีการนำเสนอในรูปแบบการวิเคราะห์จัดกลุ่มประเทศที่ชัดเจน ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดเป็นโจทย์และประเด็นหลักของการศึกษาจัดกลุ่มประเทศในเอเชียตามปัจจัยการพัฒนาทางด้านสุขภาพและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ทราบสถานภาพการพัฒนาทางด้านสุขภาพและบริบทแวดล้อมของประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน สำหรับใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในอนาคต

วัตถุประสงค์

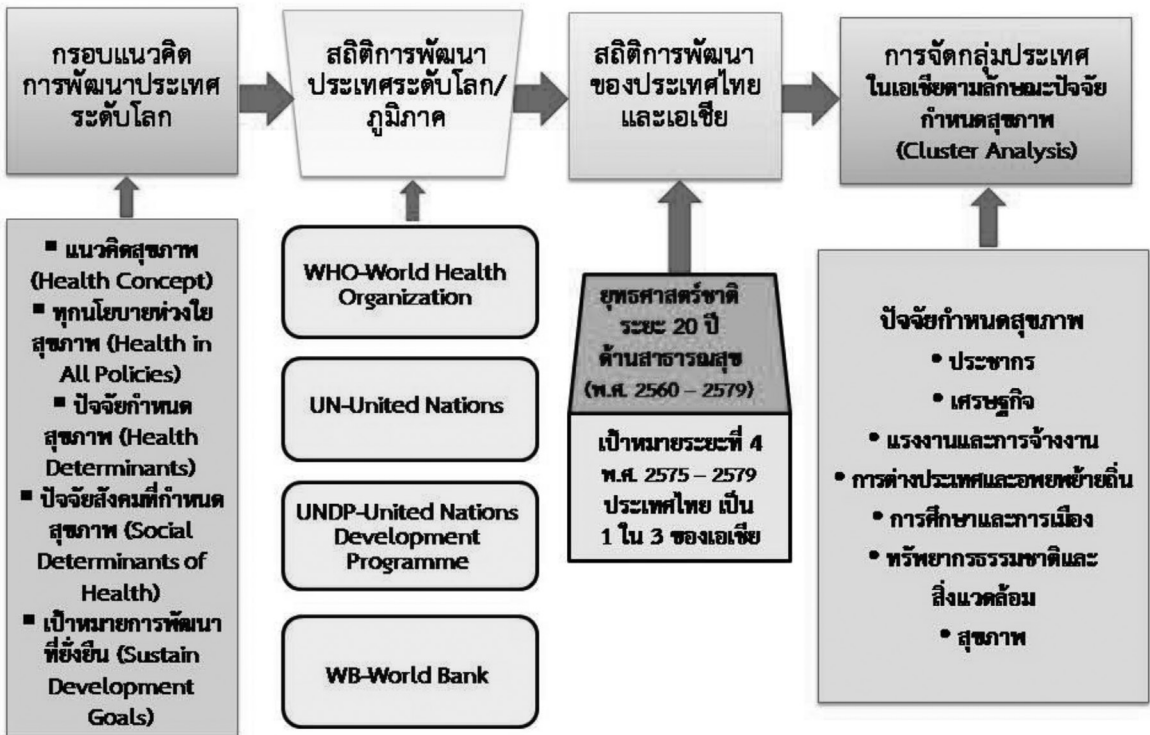
เพื่อศึกษาจัดกลุ่มประเทศในเอเชียตามปัจจัยกำหนดสุขภาพ ที่สอดคล้องกับแนวคิดปัจจัยสังคมกำหนดสุขภาพ ทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับโลก และเป้าหมายการพัฒนาสุขภาพของประเทศไทยให้เป็น 1 ใน 3 ของเอเชียภายใน พ.ศ. 2575-2579 ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

ด้านสาธารณสุข (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจบริบทของประเทศต่างๆ ในเชิงเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศในเอเชีย

กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษากรอบแนวคิดและสถิติการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ที่สัมพันธ์เชื่อมโยงและส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ภายใต้ปัจจัยสังคมกำหนดสุขภาพ ทุกนโยบายห่วงใยสุขภาพ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับโลก และเป้าหมายประเทศไทยเป็น 1 ใน 3 ของเอเชียตามแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ด้านสาธารณสุข ทั้งนี้เพื่อจัดกลุ่มประเทศในเอเชียตามลักษณะปัจจัยกำหนดสุขภาพหลักใน 3 มิติ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่ประกอบด้วยปัจจัยชี้วัด 7 ประเภท ได้แก่ ด้านประชากร เศรษฐกิจ แรงงานและการจ้างงาน การต่างประเทศและอพยพย้ายถิ่น การศึกษาและการเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ (แผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษาจัดกลุ่มประเทศในเอเชียตามปัจจัยกำหนดสุขภาพ

วิธีการศึกษา

ทำการศึกษารายงานข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานสถิติตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศในระดับโลกจากแหล่งข้อมูลทั้งในและต่างประเทศ โดยทำการสืบค้นข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ.2560 การศึกษานี้เลือกเฉพาะข้อมูลตัวชี้วัดที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ 47 ประเทศในเอเชีย จากการรายงานล่าสุดของ 4 แหล่ง ได้แก่ องค์การอนามัยโลก, องค์การสหประชาชาติ, สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ, ธนาคารโลก ซึ่งได้รายงานข้อมูลในช่วง ค.ศ. 2001-2017⁷⁻¹⁰ ข้อมูลที่ศึกษาประกอบด้วยประเภทตัวชี้วัด 7 ปัจจัย จำนวน 53 ตัวชี้วัด/ตัวแปร 1) ปัจจัยด้านสุขภาพ 23 ตัวชี้วัด 2) ปัจจัยด้านประชากร 9 ตัวชี้วัด 3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 3 ตัวชี้วัด 4) ปัจจัยด้านแรงงานและการจ้างงาน 4 ตัวชี้วัด 5) ปัจจัยด้านการต่างประเทศและอพยพย้ายถิ่น 3 ตัวชี้วัด 6) ปัจจัยด้านการศึกษาและการเมือง 2 ตัวชี้วัด 7) ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 9 ตัวชี้วัด (ตารางที่ 1) โดยทำการวิเคราะห์ประมวลผลและนำเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย

มัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ต่ำสุด และสูงสุด ตามตัวชี้วัดการพัฒนาของเอเชียเปรียบเทียบกับค่าของประเทศไทย

2. วิเคราะห์และตรวจสอบการจัดกลุ่มประเทศในเอเชียตามลักษณะปัจจัยกำหนดสุขภาพ โดยวิธี Hierarchical clustering โดยทำการแปลงข้อมูลในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized) และเลือกใช้วิธีวัดระยะห่างระหว่างประเทศด้วยวิธี Squared Euclidean distance จากนั้นจัดกลุ่มประเทศแบบมีขั้นตอนด้วยวิธี Hierarchical cluster และใช้วิธีการรวมกลุ่มประเทศด้วยวิธี Average linkage (Between groups) โดยจะจัดกลุ่มประเทศที่ต้องการจำนวน 2-5 กลุ่ม และเลือกจำนวนกลุ่มประเทศด้วยแผนภาพ Dendrogram ตลอดจนวิเคราะห์รูปแบบการจัดกลุ่มของประเทศในเอเชียและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดปัจจัยกำหนดสุขภาพใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation-r) เชิงบวก (+) และเชิงลบ (-) แบ่งระดับความสัมพันธ์เป็น 5 ระดับ คือ ระดับสูงมาก r (0.9-1.000) ระดับสูง r (0.7-0.899) ระดับปานกลาง r (0.5-0.699) ระดับต่ำ r (0.3-0.499) และระดับต่ำมาก r (0.0-0.299) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ .01

ตารางที่ 1 รายละเอียดปัจจัย ตัวชี้วัด และตัวแปรที่ทำการศึกษา

หมวด/ประเภท/ตัวชี้วัด	หน่วย	ปี ค.ศ. /พ.ศ.	รหัสตัวแปร/ แหล่งข้อมูล
ก. ปัจจัยด้านสุขภาพ 23 ตัวชี้วัด			
1. ตัวชี้วัดการพัฒนาทางด้านสุขภาพ (ผลกระทบ-Impact) 5 ตัวชี้วัด			
1.1 life expectancy at births อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด	years (both sexes) ปี (รวมเพศชายและเพศหญิง)	2015 2558	HEWH11
1.2 healthy life expectancy at birth อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีเมื่อแรกเกิด	years ปี	2015 2558	HEWH12
1.3 life expectancy at age 60 อายุคาดเฉลี่ยที่อายุ 60 ปี	years ปี	2010/2015 2553/2558	HEUD13
1.4 inequality in life expectancy ความไม่เสมอภาคของอายุคาดเฉลี่ย	% ร้อยละ	2010-2015 2553-2558	HEUD14
1.5 inequality adjusted in life expectancy index ดัชนีความไม่เสมอภาคการปรับอายุคาดเฉลี่ย	value ค่า	2015 2558	HEUD15

หมวด/ประเภท/ตัวชี้วัด	หน่วย	ปี ค.ศ. /พ.ศ.	รหัสตัวแปร/ แหล่งข้อมูล
2. ตัวชี้วัดการพัฒนาทางด้านสุขภาพ (ผลลัพธ์-Outcome) 12 ตัวชี้วัด			
2.1 neonatal mortality rate อัตราตายทารกแรกเกิด	per 1,000 live births ต่อพันการเกิดมีชีพ	2015 2558	HEWH21
2.2 infant mortality rate อัตราทารกตาย	per 1,000 live births ต่อพันการเกิดมีชีพ	2015 2558	HEUS22
2.3 under-five mortality rate อัตราตายในเด็กต่ำกว่า 5 ปี	per 1,000 live births ต่อพันการเกิดมีชีพ	2015 2558	HEWH23
2.4 maternal mortality ratio อัตราการตายของมารดา	per 100,000 live births ต่อแสนการเกิดมีชีพ	2015 2558	HEWH24
2.5 probability of dying from any of CVD(cardiovascular disease), cancer, diabetes, CRD (chronic respiratory disease) between age 30 and exact age 70 ความน่าจะเป็นของการตายจากโรคหลอดเลือดหัวใจ มะเร็ง เบาหวาน โรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรังเมื่ออายุ 30-70 ปี	% ร้อยละ	2015 2558	HEWH25
2.6 road traffic mortality rate อัตราตายจากอุบัติเหตุจากรถทางถนน	per 100,000 population ต่อแสนประชากร	2013 2556	HEWH26
2.7 suicide mortality rate อัตราการฆ่าตัวตายของประชากร	per 100,000 population ต่อแสนประชากร	2015 2558	HEWH27
2.8 mortality rate due to homicide อัตราตายจากการถูกทำร้ายของประชากร	per 100,000 population ต่อแสนประชากร	2015 2558	HEWH28
2.9 mortality rate attributed to household and ambient air pollution อัตราตายของครัวเรือนจากมลพิษทางอากาศโดยรอบ	per 100,000 population ต่อแสนประชากร	2012 2555	HEWH29
2.10 mortality rate attributed to unintentional poisoning อัตราตายจากการเป็นพิษโดยไม่ตั้งใจ	per 100,000 population ต่อแสนประชากร	2015 2558	HEWH210
2.11 deaths due to tuberculosis อัตราตายโรควัณโรค	per 100,000 people ต่อแสนประชากร	2014 2557	HEUD211
2.12 TB incidence อัตราอุบัติการณ์โรควัณโรค	per 100,000 population ต่อแสนประชากร	2015 2558	HEWH212
3. ตัวชี้วัดการพัฒนาทางด้านสุขภาพ (ผลผลิต-Output, กระบวนการ-Process, ปัจจัยนำเข้า-Input) 6 ตัวชี้วัด			
3.1 adolescent birth rate อัตราการคลอดในวัยรุ่น	births per 1,000 women ages 15-19 years การเกิดในหญิงอายุ 15-19 ปี พันคน	2015 2558	HEUD31
3.2 infant lacking immunization, Measles อัตราทารกขาดภูมิคุ้มกันโรคหัด	% of one-year-olds ร้อยละของเด็กอายุ 1 ปี	2014 2557	HEUD32
3.3 diphtheria-tetanus-pertussis (DTP3) immunization coverage among 1-year-olds อัตราเด็กอายุ 1 ปี ได้รับวัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน	% ร้อยละ	2015 2558	HEWH33

หมวด/ประเภท/ตัวชี้วัด	หน่วย	ปี ค.ศ. /พ.ศ.	รหัสตัวแปร/ แหล่งข้อมูล
3.4 total alcohol per capita (≥15 years of age) consumption ปริมาณแอลกอฮอล์ต่อคนบริโภคต่อหัวประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป	litres of pure alcohol, projected estimate ลิตร (แอลกอฮอล์บริสุทธิ์), คาดประมาณการ	2016 2559	HEWH34
3.5 physicians อัตราแพทย์ต่อประชากร	per 10,000 people ต่อหมื่นประชากร	2001-2014 2544-2557	HEUD35
3.6 average of 13 international health regulations core capacity scores คะแนนเฉลี่ยของ 13 สมรรถนะหลักของกฎอนามัย ระหว่างประเทศ	scores คะแนน	2010-2016 2553-2559	HEWH36
ข. ปัจจัยด้านประชากร 9 ตัวชี้วัด			
1. total population ประชากรรวม	000s 000	2015 2558	POWH11
2. population density ความหนาแน่นประชากร	People per sq.km คนต่อตารางกิโลเมตร	2015 2558	POWB12
3. urban population ประชากรในเขตเมือง	% of total population ร้อยละของประชากรรวม	2015 2558	POWB13
4. urban population ประชากรในเขตเมือง	% growth ร้อยละการเจริญเติบโต	2014-2015 2557-2558	POWB14
5. adolescent fertility rate อัตราเจริญพันธุ์วัยรุ่น	births per 1,000 women ages 15-19 การเกิดต่อหญิงอายุ 15-19 ปี หนึ่งพันคน	2015 2558	POWB15
6. total fertility rate อัตราเจริญพันธุ์รวม	live births per women การเกิดมีชีพต่อผู้หญิง	2015 2558	POUS16
7. sex ratio at birth อัตราส่วนเพศเมื่อแรกเกิด	male to female at births เพศชายต่อเพศหญิง	2015 2558	POUD17
8. dependency ratio, young age (0-14) อัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็ก (0-14 ปี)	per 100 people ages 15-64 ต่อหนึ่งร้อยประชากรอายุ 15-64 ปี	2015 2558	POUD18
9. dependency ratio, old age(65 and older) อัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุ (65 ปีขึ้นไป)	per 100 people ages 15-64 ต่อหนึ่งร้อยประชากรอายุ 15-64 ปี	2015 2558	POUD19
ค. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 3 ตัวชี้วัด			
1. gross domestic product-GDP ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	US \$ (current) per capita ดอลลาร์สหรัฐ(ปัจจุบัน) ต่อหัวประชากร	2015 2558	ECUS11
2. balance of international trade ดุลการค้าระหว่างประเทศ	million US\$ ล้านดอลลาร์สหรัฐ	2016 2559	ECUS12
3. mobile cellular subscription ผู้ใช้งานโทรศัพท์มือถือ	per 100 people ต่อหนึ่งร้อยประชากร	2015 2558	ECWB13

หมวด/ประเภท/ตัวชี้วัด	หน่วย	ปี ค.ศ. /พ.ศ.	รหัสตัวแปร/ แหล่งข้อมูล
ง. ตัวชี้วัดด้านแรงงานและการจ้างงาน 4 ตัวชี้วัด			
1. employment to population ratio อัตราการทำงาน	% age 15 and older ร้อยละประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	2015 2558	LEUD11
2. unemployment อัตราว่างงาน	% of labour force ร้อยละของประชากรวัยแรงงาน	2017e 2560e	LEUS12
3. youth unemployment rate อัตราว่างงานในวัยรุ่น	female to male ratio อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย	2015 2558	LEUD13
4. adulthood total unemployment rate อัตราว่างงานในวัยผู้ใหญ่	female to male ratio อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย	2015 2558	LEUD14
จ. ตัวชี้วัดด้านการต่างประเทศและอพยพย้ายถิ่น 3 ตัวชี้วัด			
1. net migration การย้ายถิ่นสุทธิ	Thousands พันคน	2010-2015 2553-2558	IMUD11
2. net migration rate อัตราการย้ายถิ่นสุทธิ	per 1,000 people ต่อพันประชากร	2010/2015 2553/2558	IMUD12
3. stock of immigrants ผู้อพยพ ผู้ลี้ภัย คนย้ายถิ่น	% of population ร้อยละของประชากร	2015 2558	IMUD13
ฉ. ปัจจัยด้านการศึกษาและการเมือง 2 ตัวชี้วัด			
1. expected years of schooling คาดการณ์จำนวนปีในโรงเรียน	Years ปี	2015 2558	EPUD11
2. seats held by women in national parliaments ผู้หญิงดำรงตำแหน่งในรัฐสภา	% ร้อยละ	2017 2560	EPUS12
ช. ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 9 ตัวชี้วัด			
1. nationally protected areas พื้นที่เขตคุ้มครองแห่งชาติ	% of total territorial area ร้อยละของอาณาเขตทั้งหมด	2014 2557	NEWB11
2. internal renewable freshwater resources แหล่งทรัพยากรน้ำจืดที่สามารถหาทดแทนภายในประเทศได้	per capita cubic metres ลูกบาศก์เมตรต่อคน	2014 2557	NEWB12
3. ambient PM2.5 air pollution มลพิษทางอากาศโดยรอบจากฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน	population-weighted expo- sure micrograms per cubic meters ไม่โคกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม)	2015 2558	NEWB13
4. CO ₂ emission estimates การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์	tons per capita ตันต่อคน	2014 2557	NEUS14
5. threatened species สิ่งมีชีวิตที่มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์	Number จำนวน	2017 2560	NEUS15
6. forested area พื้นที่ป่าไม้	% of land area ร้อยละของที่ดิน	2014 2557	NEUS16

หมวด/ประเภท/ตัวชี้วัด	หน่วย	ปี ค.ศ. /พ.ศ.	รหัสตัวแปร/ แหล่งข้อมูล
7. primary energy production การผลิตพลังงานขั้นต้น	Petajoules พีต้าจูล	2014 2557	NEUS17
8. energy supply per capita การจัดหาพลังงานต่อประชากร	Gigajoules จิกะจูล	2014 2557	NEUS18
9. important sites for terrestrial biodiversity protected การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในอาณาเขตที่สำคัญ	% ร้อยละ	2017 2560	NEUS19
รวมทั้งสิ้น 7 ปัจจัย 53 ตัวชี้วัด		2001-2017 2544-2560	WHO 16 ตัวชี้วัด UN 29 ตัวชี้วัด WB 8 ตัวชี้วัด

แหล่งข้อมูล : 1) WHO (World Health Organization) - World health statistics 2017: monitoring health for the SDGs
2) UN (United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division-UNSTAT) -World statistics pocket book 2017 edition
3) UNDP (United Nations Development Programme)-Human development report 2016: human development for everyone
4) WB (World Bank)-World development indicators 2017
ชื่อตัวแปร HE=Health, PO=Population, EC=Economic, LE=Labour-Employment, IM-International-Migration
EP=Education-Politics, NE=Natural resources-Environment
ชื่อองค์กร/หน่วยงาน WH=WHO, UN=UN, US=UNSTAT, UD=UNDP, WB=WB

ผลการศึกษา

การศึกษาประชากรกลุ่มเป้าหมายประเทศในเอเชีย 47 ประเทศ ตามตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศใน 7 ปัจจัย จำนวน 53 ตัวชี้วัด/ตัวแปร สรุปผลการศึกษาใน 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของประเภทตัวแปรทั้ง 7 ปัจจัย ข้อค้นพบที่สำคัญ สรุปได้ว่า 1) **ปัจจัยด้านสุขภาพ** ปทท.มีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี 66.8 ปี สูงกว่าค่ากลางของเอเชีย (ค่าเฉลี่ย 64.4 ปี และค่ามัธยฐาน 64.7 ปี) ในขณะที่อัตราตายของทารก เด็กต่ำกว่า 5 ปี มารดา โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง การเป็นพิษของปทท.ต่ำกว่าค่ากลางของเอเชีย แต่ในทางตรงข้ามปทท. มีอัตราตายจากอุบัติเหตุจากรถทางถนน การฆ่าตัวตาย วัณโรค การคลอดในวัยรุ่น การบริโภคแอลกอฮอล์สูงกว่าค่ากลางของเอเชีย แต่มีอัตราแพทย์

ต่อประชากรต่ำกว่าค่ากลางของเอเชียประมาณ 4 เท่า 2) **ปัจจัยด้านประชากร** ปทท.มีอัตราการเจริญเติบโตของประชากรในเขตเมือง อัตราการเจริญพันธุ์วัยรุ่น อัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุ สูงกว่าค่ากลางของเอเชีย แต่มีอัตราเจริญพันธุ์รวมและอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กต่ำกว่าค่ากลางของเอเชีย 3) **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ** ปทท. มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัวประชากร 5,815 ดอลลาร์สหรัฐ (ต่ำกว่าเฉลี่ยและสูงกว่าค่ามัธยฐานของเอเชีย 11,488 และ 4,509 ดอลลาร์สหรัฐตามลำดับ) และมีดุลการค้าระหว่างประเทศและผู้ใช้งานโทรศัพท์มือถือสูงกว่าค่ากลางของเอเชีย 4) **ปัจจัยด้านแรงงานและการจ้างงาน** ปทท.มีอัตราการจ้างงานประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปร้อยละ 70.6 สูงกว่าค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐานของเอเชียในอัตราร้อยละ 59.3 และ 59.9 ตามลำดับและมีอัตราการว่างงานของประชากรวัยแรงงานเพียงร้อยละ 0.6 ต่ำกว่าค่ากลางของเอเชียที่มีประมาณร้อยละ 5-6 5) **ปัจจัยด้านการต่างประเทศและอพยพ**

ย้ายถิ่น ปทท.มีอัตราการย้ายถิ่นสุทธิ 0.3 ต่อพันประชากร และผู้อพยพ ผู้ลี้ภัยร้อยละ 5.8 ของประชากร (สูงกว่าค่ามัธยฐานร้อยละ 3.4 และค่าเฉลี่ยร้อยละ 14.3 ของเอเชีย) 6) **ปัจจัยด้านการศึกษาและการเมือง** มีการคาดการณ์จำนวนปีในโรงเรียนของปทท.อยู่ที่ 13.6 ปี มากกว่าของเอเชียเล็กน้อยที่ประมาณ 12-13 ปี แต่ผู้หญิงที่ดำรงตำแหน่งในสภาของปทท.มีเพียงร้อยละ 4.9 ต่ำกว่าของเอเชียที่มากถึงร้อยละ 16 7) **ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ปทท. มีพื้นที่

เขตคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพสูงกว่าค่ากลางของเอเชีย แต่ก็มีสิ่งมีชีวิตที่มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อีกมากเช่นกัน ในขณะที่มลพิษทางอากาศจากฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน ของปทท.เท่ากับ 26 มคก./ลบ.ม. ต่ำกว่าของเอเชีย แต่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 4.7 ตันต่อคน (ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 7.2 และสูงกว่าค่ามัธยฐาน 3.7 ตันต่อคน ของเอเชีย) ดูรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ตัวชี้วัดการพัฒนาตามปัจจัยกำหนดสุขภาพ 7 ปัจจัย ของเอเชียและประเทศไทย

ปัจจัย/ตัวแปร	Mean	Median	Std.Dev.	Min	Max	ค่าประเทศไทย
ก. ปัจจัยด้านสุขภาพ 23 ตัวชี้วัด						
HEWH11	72.840	74.100	5.3081	60.5	83.7	74.9
HEWH12	64.423	64.700	4.8840	52.2	74.9	66.8
HEUD13	19.262	18.700	2.4333	15.7	25.8	21.4
HEUD14	14.481	11.900	8.5360	3.0	35.7	10.4
HEUD15	.70362	.73400	.135032	.403	.948	0.753
HEWH21	12.447	9.500	10.1099	.9	45.5	6.7
HEUS22	21.849	17.100	17.0053	2.1	69.8	11.2
HEWH23	24.438	15.500	20.6706	2.7	91.1	12.3
HEWH24	79.043	36.000	94.4105	4.0	396.0	20.0
HEWH25	20.545	21.500	6.3315	8.3	34.5	16.2
HEWH26	16.611	17.000	7.3298	3.5	36.2	36.2
HEWH27	8.932	6.400	7.6748	1.3	35.3	16.0
HEWH28	4.211	3.800	2.7704	.3	12.7	4.0
HEWH29	67.900	64.000	52.6978	.2	238.4	64.0
HEWH210	.926	.700	.7066	.1	2.9	0.5
HEUD211	13.198	3.800	20.2786	.1	94.0	11.0
HEWH212	129.238	70.000	142.7240	1.6	561.0	172.0
HEUD31	29.962	23.200	22.9552	.5	84.0	44.6
HEUD32	9.277	4.000	11.7486	1.0	46.0	1.0

ปัจจัย/ตัวแปร	Mean	Median	Std.Dev.	Min	Max	ค่าประเทศไทย
HEWH33	90.638	96.000	12.9437	41.0	99.0	99.0
HEWH34	3.534	2.500	3.1361	.2	11.9	7.2
HEUD35	17.809	17.100	14.3086	.7	77.4	3.9
HEWH36	82.000	84.000	15.7480	42.0	100.0	98.0
ข. ปัจจัยด้านประชากร 9 ตัวชี้วัด						
POWH11	92877.596	17625.000	272800.5659	364.0	1383925.0	67959.0
POWB12	396.766	106.000	1160.4064	2.0	7807.0	133.0
POWB13	58.000	55.000	23.9510	18.0	100.0	50.0
POWB14	2.389	2.400	1.3844	-.8	6.4	2.8
POWB15	29.596	23.000	22.9864	1.0	85.0	45.0
POUS16	2.528	2.200	1.0002	1.2	5.9	1.5
POUD17	1.0632	1.0500	.02791	1.03	1.16	1.06
POUD18	40.734	40.100	16.1251	16.4	82.3	24.7
POUD19	9.477	7.400	6.8407	1.3	43.3	14.6
ค. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 3 ตัวชี้วัด						
ECUS11	11488.204	4509.000	15591.8479	623.2	73653.4	5814.8
ECUS12	11374.000	-1748.000	81591.0062	-96378.0	530285.0	18260.0
ECWB13	117.745	116.000	43.2115	13.0	232.0	153.0
ง. ตัวชี้วัดด้านแรงงานและการจ้างงาน 4 ตัวชี้วัด						
LEUD11	59.272	59.900	12.4772	34.8	84.4	70.6
LEUS12	6.304	5.200	4.7029	.3	17.8	0.6
LEUD13	1.1179	1.0900	.24180	.78	2.13	1.12
LEUD14	1.8945	1.1700	2.20604	.63	13.26	0.91
จ. ตัวชี้วัดด้านการต่างประเทศและอพยพย้ายถิ่น 3 ตัวชี้วัด						
IMUD11	-136.574	-10.000	965.5913	-4030.0	2000.0	100.0
IMUD12	3.226	-.300	15.4358	-41.1	65.2	0.3
IMUD13	14.266	3.400	22.1237	.1	88.4	5.8
ฉ. ปัจจัยด้านการศึกษาและการเมือง 2 ตัวชี้วัด						
EPUD11	12.794	13.000	2.0002	8.1	16.6	13.6
EPUS12	16.149	16.800	9.0759	.0	38.5	4.9
ช. ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 9 ตัวชี้วัด						
NEWB11	8.647	4.000	9.9376	.1	47.3	12.5
NEWB12	6513.532	1644.000	15613.5065	.0	101960.0	3315.0
NEWB13	40.681	33.000	23.4642	5.0	107.0	26.0
NEUS14	7.145	3.700	9.3907	.3	49.7	4.7

ปัจจัย/ตัวแปร	Mean	Median	Std.Dev.	Min	Max	ค่าประเทศไทย
NEUS15	261.468	114.000	330.9599	24.0	1281.0	611.0
NEUS16	23.117	13.400	24.2692	.0	80.5	32.0
NEUS17	5510.766	991.000	15465.5355	.0	101394.0	3338.0
NEUS18	116.362	58.000	154.9576	5.0	846.0	83.0
NEUS19	30.906	29.900	18.7804	.0	71.7	71.7

2. ผลการจัดกลุ่มประเทศด้วยวิธีการวิเคราะห์จัดกลุ่ม

จากการวิเคราะห์จัดกลุ่มประเทศในเอเชีย 47 ประเทศ ตามลักษณะปัจจัยกำหนดสุขภาพ 7 ปัจจัย สรุปผลการแบ่งคลัสเตอร์ ดังนี้ 1) **ปัจจัยด้านสุขภาพ** ควรจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่ม 1 มี 3 ประเทศ (ร้อยละ 6.4) กลุ่ม 2 มี 24 ประเทศ รวม ปทท. (ร้อยละ 51.1) และกลุ่ม 3 มี 20 ประเทศ (ร้อยละ 42.6) 2) **ปัจจัยด้านประชากร** ควรจัดแบ่งเป็น 5 กลุ่ม กลุ่ม 1 มี 4 ประเทศ (ร้อยละ 8.5) กลุ่ม 2 มี 39 ประเทศ รวม ปทท. (ร้อยละ 83) กลุ่ม 3 มี 2 ประเทศ (ร้อยละ 4.3) กลุ่ม 4 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1) และกลุ่ม 5 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1) 3) **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ** ควรจัดแบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่ม 1 มี 38 ประเทศ รวม ปทท. (ร้อยละ 80.9) กลุ่ม 2 มี 6 ประเทศ (ร้อยละ 12.8) กลุ่ม 3 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1) และกลุ่ม 4 มี 2 ประเทศ (ร้อยละ 4.3) 4) **ปัจจัยด้านแรงงานและการจ้างงาน** ควรจัดแบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่ม 1 มี 38 ประเทศ รวม ปทท. (ร้อยละ 80.9) กลุ่ม 2 มี 6 ประเทศ (ร้อยละ 12.8) กลุ่ม 3 มี 2 ประเทศ (ร้อยละ 4.3) และกลุ่ม 4 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1) 5) **ปัจจัยด้านการต่างประเทศและอพยพย้ายถิ่น** ควรจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่ม 1 มี 41 ประเทศ รวม ปทท. (ร้อยละ 87.2) กลุ่ม 2 มี 5 ประเทศ (ร้อยละ 10.6) และกลุ่ม 3 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1) 6) **ปัจจัยด้านการศึกษาและการเมือง** ควรจัดแบ่งเป็น 4

กลุ่ม กลุ่ม 1 มี 11 ประเทศ (ร้อยละ 23.4) กลุ่ม 2 มี 27 ประเทศ รวม ปทท. (ร้อยละ 57.4) กลุ่ม 3 มี 5 ประเทศ (ร้อยละ 10.6) และกลุ่ม 4 มี 4 ประเทศ (ร้อยละ 8.5) 7) **ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ควรจัดแบ่งเป็น 5 กลุ่ม กลุ่ม 1 มี 43 ประเทศ รวม ปทท. (ร้อยละ 91.5) กลุ่ม 2 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1) กลุ่ม 3 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1) กลุ่ม 4 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1) และกลุ่ม 5 มี 1 ประเทศ (ร้อยละ 2.1)

ผลจากการแบ่งคลัสเตอร์ประเทศในเอเชีย ตามลักษณะปัจจัยกำหนดสุขภาพดังกล่าวข้างต้น สามารถจัดรูปแบบกลุ่มประเทศที่มีความหลากหลายตามมิติของปัจจัยทั้ง 7 ปัจจัยเรียงตามลำดับ พบว่า มีรูปแบบหลักที่มีประเทศมากกว่า 1 ประเทศ ได้แก่ **รูปแบบกลุ่ม 2211121** จำนวน 7 ประเทศ ได้แก่ ไชปรัส จอร์เจีย อิหร่าน มาเลเซีย ศรีลังกา ไทย ตุรกี **รูปแบบกลุ่ม 2211131** จำนวน 2 ประเทศ ได้แก่ อิสราเอล เกาหลีใต้ **รูปแบบกลุ่ม 2221221** จำนวน 2 ประเทศ ได้แก่ คูเวต ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ **รูปแบบกลุ่ม 3211111** จำนวน 7 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ กัมพูชา ลาว เนปาล ฟิลิปปินส์ ทาจิกิสถาน เดนมาร์ก **รูปแบบกลุ่ม 3211121** จำนวน 6 ประเทศ ได้แก่ อาเซอร์ไบจาน อินโดนีเซีย เกาหลีเหนือ คีร์กีซสถาน มองโกเลีย อุซเบกิสถาน ส่วนประเทศที่เหลืออีก 23 ประเทศมีรูปแบบที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ ดูรายละเอียดในตารางที่ 3-5

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยกำหนดสุขภาพ

จากการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation - r) ของปัจจัยด้านสุขภาพกับปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ แรงงานและการจ้างงาน การต่างประเทศและการอพยพย้ายถิ่น การศึกษาและการเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศเอเชียพบว่า ความสัมพันธ์ของ**ปัจจัยด้านสุขภาพ** ระหว่างอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี และอายุคาดเฉลี่ยที่ 60 ปี กับอัตราการตายทารกแรกเกิด อัตราการตาย อัตราตายในเด็กต่ำกว่า 5 ปี อัตราตายของมารดา ความน่าจะเป็นของการตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อัตราตายจากการเป็นพิษโดยไม่ตั้งใจ อัตราอุบัติเหตุการฉกฉวยและการตายจากวัณโรค อัตราการคลอดในวัยรุ่น อัตราทารกขาดภูมิคุ้มกันโรคหัด มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูงมากเชิงลบ ($r = -.500-.903$) สำหรับความไม่เสมอภาคของอายุคาดเฉลี่ยกับการตายของทารกและเด็กมีความสัมพันธ์ระดับสูงมากเชิงบวก ($r = .953-.980$) นอกจากนี้ยังพบว่า อัตราตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อัตราตายจากมลพิษทางอากาศ อัตราการตายจากพิษ อุบัติการณ์วัณโรค มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลางเชิงบวก ($r = .555-.627$) ทั้งนี้การคลอดในวัยรุ่น กับอัตราการขาดภูมิคุ้มกันโรคหัด อัตราตายทารกเด็กและมารดา มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกระดับปานกลาง ($r = .537-.622$) ส่วนอัตราเด็กอายุ 1 ปี ได้รับวัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (DTP3) มีความสัมพันธ์เชิงลบระดับปานกลาง ($r = -.511$) นอกจากนี้ปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับอัตราการฆ่าตัวตายเชิงบวกระดับปานกลาง ($r = .574$) อัตราแพทย์ต่อประชากรมีความสัมพันธ์กับอัตราการตายของมารดาเชิงลบระดับปานกลาง ($r = -.566$)

หากพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสุขภาพกับปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพในระดับปานกลางถึงสูงมาก พบว่า **ปัจจัยด้านประชากร** กับสุขภาพ อัตราเจริญพันธุ์วัยรุนมีความสัมพันธ์กับอัตรา

การคลอดในวัยรุนเชิงบวก ระดับสูงมาก ($r = .999$) ระดับปานกลางเชิงบวกกับอัตราการตายทารก เด็ก และมารดา อัตราทารกขาดภูมิคุ้มกันโรคหัด ($r = .530-.608$) ระดับปานกลางเชิงลบกับอัตราเด็กได้รับวัคซีน DTP3 และอายุคาดเฉลี่ย ($r = -.511-.630$) โดยอัตราเจริญพันธุ์รวมก็มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ส่วนอัตราส่วนพึงพิงวัยเด็กมีความสัมพันธ์เชิงลบระดับสูงกับอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดและอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี ($r = -.745-.766$) และเชิงบวกระดับสูงกับอัตราการตายทารก เด็ก และมารดา ($r = .702-.729$) รวมทั้งอัตราพึงพิงวัยสูงอายุมีความสัมพันธ์กับอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีและอายุคาดเฉลี่ยที่ 60 ปี และปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์ระดับปานกลาง ($r = .503-.618$) สำหรับประชากรเขตเมืองมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางเชิงบวกกับอายุคาดเฉลี่ยและแพทย์ ($r = .564-.677$) และเชิงลบกับอัตราการตายทารก เด็กและมารดา โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มลพิษทางอากาศ วัณโรค ($r = -.548-.679$) **ปัจจัยด้านการศึกษาและการเมือง** พบว่า การคาดการณ์จำนวนปีในโรงเรียน กับอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดและอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ($r = .791-.811$) และเชิงลบระดับสูงกับความไม่เสมอภาคของอายุคาดเฉลี่ย ($r = -.791$) อัตราตายทารกและเด็ก ($r = -.736-.791$) นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางเชิงบวกกับอายุคาดเฉลี่ยที่อายุ 60 ปี อัตราเด็กได้รับวัคซีน DTP3 และ คะแนนเฉลี่ย 13 สมรรถนะหลักของกฎอนามัยระหว่างประเทศ ($r = .515-.648$) และเชิงลบกับอัตราการคลอดในวัยรุน อัตราตายมารดา อัตราทารกขาดภูมิคุ้มกันโรคหัด ความน่าจะเป็นของการตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ($r = -.587-.663$) **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ** ผลผลิตมวลรวมในประเทศกับอายุคาดเฉลี่ยและอัตราแพทย์มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางเชิงบวก ($r = .587-.687$) และเชิงลบกับอัตราการตายทารกและเด็ก โรคไม่ติดต่อเรื้อรังและอัตราตายจากมลพิษทางอากาศ ($r = -.519-.643$) **ปัจจัยด้านการต่างประเทศและอพยพย้ายถิ่น** ผู้อพยพ ผู้ลี้ภัยคนย้ายถิ่น กับความไม่เสมอภาคของอายุคาดเฉลี่ย

อัตราการตายจากมลพิษทางอากาศ มีความสัมพันธ์กันเชิงลบระดับปานกลาง ($r = -.518-.561$) **ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** การจัดหาพลังงานและการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มีความสัมพันธ์กับอัตราแพทย์ระดับปานกลางเชิงบวก ($r = .606-.628$) ส่วนที่เหลือจากที่กล่าวข้างต้นส่วนมากมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำถึงต่ำมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **ปัจจัยด้านแรงงานและการจ้างงาน** อัตราการจ้างงานกับอัตราเด็กได้รับวัคซีน (DTP3) ระดับต่ำเชิงบวก ($r = .404$) และเชิงลบกับอัตราทารกขาดภูมิคุ้มกันโรคหัด ($r = -.475$) ส่วนอัตราการว่างงานกับอุบัติการณ์และอัตราการตายวัณโรค อัตราเด็กได้รับวัคซีน (DTP3) มีความสัมพันธ์ระดับต่ำเชิงลบ ($r = -.300-.315$) และเชิงบวกกับอัตราทารกขาดภูมิคุ้มกันโรคหัด ($r = .306$) ดูรายละเอียดตารางที่ 6

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษานี้ได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์จัดกลุ่มเพื่อจัดกลุ่มประเทศสมาชิกในเอเชียทั้ง 47 ประเทศจากปัจจัยกำหนดสุขภาพตามตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศใน 7 ปัจจัย ได้แก่ ด้านประชากร เศรษฐกิจ แรงงานและการจ้างงาน การต่างประเทศและอพยพย้ายถิ่น การศึกษาและการเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ จะเห็นได้ชัดว่าประเทศสิงคโปร์ ญูร์ไนดารุส ซาลาม จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น คาซัคสถาน กาทาร์ บาห์เรน ซาอุดีอาระเบีย อิสราเอล มีโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจสังคม (ไม่รวมด้านสุขภาพ) และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกับประเทศอื่นๆ อย่างชัดเจน โดย ประเทศไทย ศรีลังกา มาเลเซีย ตุรกี จอร์เจีย อิหร่าน ไชปรัส มีรูปแบบการจัดกลุ่มลักษณะเดียวกันทุกปัจจัย สำหรับปัจจัยด้านสุขภาพ ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับ มาเลเซีย มัลดีฟส์ จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ จอร์แดน จอร์เจีย เลบานอน ตุรกี อิหร่าน ญูร์ไนดารุส ซาลาม บาห์เรน ไชปรัส อิสราเอล คูเวต โอมาน กาทาร์ ซาอุดีอาระเบีย อาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและพัฒนาแล้ว หากพิจารณาถึงความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ของปัจจัยด้านสุขภาพกับปัจจัยด้านอื่นๆ มีข้อค้นพบและเป็นที่น่าสนใจสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสุขภาพประเทศไทยยังมีปัญหาค่อนข้างมากและรุนแรงเมื่อเทียบกับเอเชียเกี่ยวกับอุบัติเหตุจราจรทางถนน การฆ่าตัวตาย วัณโรค การคลอดในวัยรุ่น การบริโภคแอลกอฮอล์ การถูกทำร้าย มลพิษทางอากาศ และแพทย์ไม่เพียงพอ สำหรับเรื่องแม่และเด็ก โรคไม่ติดต่อ การเป็นพิษของประเทศไทยก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่เช่นกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันกับอายุคาดเฉลี่ยระดับปานกลางถึงสูงมากทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ อย่างไรก็ตามอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีของประเทศไทยยังสูงกว่าค่ากลางของเอเชีย หากพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านสุขภาพพร้อมกับปัจจัยด้านอื่นที่ควรคำนึงถึงและให้ความสำคัญ อาทิเช่น ด้านประชากรอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กและวัยสูงอายุ ประชากรเขตเมือง ด้านเศรษฐกิจผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ด้านการศึกษา จำนวนปีในโรงเรียน ด้านการต่างประเทศ ผู้อพยพ ลี้ภัยและย้ายถิ่น ด้านแรงงาน การจ้างงานและการว่างงาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดหาพลังงาน และการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ตารางที่ 4 รูปแบบการจัดประเภทกลุ่มประเทศในเอเชียตามลักษณะปัจจัยกำหนดสุขภาพ 7 ปัจจัย

รูปแบบกลุ่ม 3 1 1 1 1 1 1 (1 ประเทศ)	ติมอร์-เลสเต	รูปแบบกลุ่ม 2 2 1 1 1 1 1 (1 ประเทศ)	เวียดนาม	รูปแบบกลุ่ม 1 1 1 1 1 1 1 (1 ประเทศ)	อัฟกานิสถาน
รูปแบบกลุ่ม 3 1 1 2 1 1 1 (1 ประเทศ)	อิรัก	รูปแบบกลุ่ม 2 2 1 1 1 2 1 (7 ประเทศ)	ไซปรัส จอร์เจีย อิหร่าน มาเลเซีย ศรีลังกา ไทย ตุรกี	รูปแบบกลุ่ม 1 1 1 2 1 4 1 (1 ประเทศ)	เยเมน
รูปแบบกลุ่ม 3 2 1 1 1 1 1 (7 ประเทศ)	บังกลาเทศ กัมพูชา ลาว เนปาล ฟิลิปปินส์ ทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน	รูปแบบกลุ่ม 2 2 1 1 1 2 3 (1 ประเทศ)	บรูไนดารุสซาลาม	รูปแบบกลุ่ม 1 2 1 1 1 4 1 (1 ประเทศ)	ปากีสถาน
รูปแบบกลุ่ม 3 2 1 1 1 2 1 (6 ประเทศ)	อาเซอร์ไบจาน อินโดนีเซีย เกาหลีเหนือ คีร์กีซสถาน มองโกเลีย อุซเบกิสถาน	รูปแบบกลุ่ม 2 2 1 1 1 3 1 (2 ประเทศ)	อิสราเอล เกาหลีใต้		
รูปแบบกลุ่ม 3 2 1 1 1 2 2 (1 ประเทศ)	ภูฏาน	รูปแบบกลุ่ม 2 2 1 1 2 2 1 (1 ประเทศ)	เลบานอน		
รูปแบบกลุ่ม 3 2 1 1 1 3 1 (1 ประเทศ)	คาซัคสถาน	รูปแบบกลุ่ม 2 2 1 2 1 2 1 (1 ประเทศ)	อาร์เมเนีย		
รูปแบบกลุ่ม 3 2 1 1 1 4 1 (1 ประเทศ)	เมียนมาร์	รูปแบบกลุ่ม 2 2 1 2 2 2 1 (1 ประเทศ)	โอมาน		
รูปแบบกลุ่ม 3 2 1 2 3 4 1 (1 ประเทศ)	ซีเรีย	รูปแบบกลุ่ม 2 2 2 1 1 2 1 (1 ประเทศ)	มัลดีฟส์		
รูปแบบกลุ่ม 3 3 1 1 1 2 1 (1 ประเทศ)	อินเดีย	รูปแบบกลุ่ม 2 2 2 1 2 2 1 (2 ประเทศ)	คูเวต อาหรับเอมิเรตส์		
		รูปแบบกลุ่ม 2 2 2 1 2 1 1 (1 ประเทศ)	จอร์แดน		
		รูปแบบกลุ่ม 2 2 2 3 1 2 1 (1 ประเทศ)	บาห์เรน		
		รูปแบบกลุ่ม 2 2 2 4 1 3 1 (1 ประเทศ)	ซาอุดีอาระเบีย		
		รูปแบบกลุ่ม 2 2 4 3 2 2 5 (1 ประเทศ)	กาตาร์		
		รูปแบบกลุ่ม 2 3 3 1 1 2 4 (1 ประเทศ)	จีน		
		รูปแบบกลุ่ม 2 4 1 1 1 2 1 (1 ประเทศ)	ญี่ปุ่น		
		รูปแบบกลุ่ม 2 5 4 1 1 3 1 (1 ประเทศ)	สิงคโปร์		

ตารางที่ 5 รายชื่อประเทศจากการจัดกลุ่มประเทศในเอเชียตามลักษณะปัจจัยกำหนดสุขภาพ 7 ปัจจัย

กลุ่มและปัจจัย	ปัจจัยด้านสุขภาพ	ปัจจัยด้านประชากร	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	ปัจจัยด้านแรงงาน	ปัจจัยด้านต่างประเทศ	ปัจจัยด้านการศึกษา	ปัจจัยด้านทรัพยากร
กลุ่ม 1	3 อัฟกานิสถาน, ปากีสถาน, เยเมน	4 ติมอร์-เลสเต, อิรัก, อัฟกานิสถาน, เยเมน	38 อาร์เมเนีย, บรูไนดารุสซาลาม, ไชปรัส, จอร์เจีย, อิหร่าน, อิสราเอล, ญี่ปุ่น, เกาหลีใต้, เลบานอน, มาเลเซีย, โอมาน, ศรีลังกา, ไทย, ตุรกี, เวียดนาม, อาเซอร์ไบจาน, บังกลาเทศ, ภูฏาน, กัมพูชา, ติมอร์-เลสเต, อินโดนีเซีย, อิรัก, คาซัคสถาน, เกาหลีเหนือ, คีร์กีซสถาน, ลาว, มองโกเลีย, เมียนมาร์, เนปาล, ฟิลิปปินส์, ซีเรีย, ทาจิกิสถาน, เติร์กเมนิสถาน, อุซเบกิสถาน, ปากีสถาน, เยเมน	38 บรูไนดารุสซาลาม, จีน, ไชปรัส, จอร์เจีย, อิหร่าน, อิสราเอล, ญี่ปุ่น, เกาหลีใต้, คูเวต, เลบานอน, มาเลเซีย, มัลดีฟส์, สิงคโปร์, ศรีลังกา, ไทย, ตุรกี, อาหรับเอมิเรตส์, เวียดนาม, อาเซอร์ไบจาน, บังกลาเทศ, ภูฏาน, กัมพูชา, ติมอร์-เลสเต, อินโดนีเซีย, อิรัก, คาซัคสถาน, เกาหลีเหนือ, คีร์กีซสถาน, ลาว, มองโกเลีย, เมียนมาร์, เนปาล, ฟิลิปปินส์, ทาจิกิสถาน, เติร์กเมนิสถาน, อุซเบกิสถาน, อัฟกานิสถาน, ปากีสถาน	41 อาร์เมเนีย, บาห์เรน, บรูไนดารุสซาลาม, จีน, ไชปรัส, จอร์เจีย, อิหร่าน, อิสราเอล, ญี่ปุ่น, จอร์แดน, เกาหลีใต้, มาเลเซีย, มัลดีฟส์, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ศรีลังกา, ไทย, ตุรกี, เวียดนาม, อาเซอร์ไบจาน, บังกลาเทศ, ภูฏาน, กัมพูชา, ติมอร์-เลสเต, อินโดนีเซีย, อิรัก, คาซัคสถาน, เกาหลีเหนือ, คีร์กีซสถาน, ลาว, มองโกเลีย, เมียนมาร์, เนปาล, ฟิลิปปินส์, ทาจิกิสถาน, เติร์กเมนิสถาน, อุซเบกิสถาน, ปากีสถาน, เยเมน	11 เวียดนาม, บังกลาเทศ, กัมพูชา, ติมอร์-เลสเต, อิรัก, ลาว, เนปาล, ฟิลิปปินส์, ทาจิกิสถาน, เติร์กเมนิสถาน, อัฟกานิสถาน	43 อาร์เมเนีย, บาห์เรน, ไชปรัส, จอร์เจีย, อิหร่าน, อิสราเอล, ญี่ปุ่น, จอร์แดน, เกาหลีใต้, คูเวต, เลบานอน, มาเลเซีย, มัลดีฟส์, โอมาน, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ศรีลังกา, ไทย, ตุรกี, อาหรับเอมิเรตส์, เวียดนาม, อาเซอร์ไบจาน, บังกลาเทศ, กัมพูชา, ติมอร์-เลสเต, อินโดนีเซีย, อิรัก, คาซัคสถาน, เกาหลีเหนือ, คีร์กีซสถาน, ลาว, มองโกเลีย, เมียนมาร์, เนปาล, ฟิลิปปินส์, ซีเรีย, ทาจิกิสถาน, เติร์กเมนิสถาน, อุซเบกิสถาน, อัฟกานิสถาน, ปากีสถาน, เยเมน
กลุ่ม 2	24 อาร์เมเนีย, บาห์เรน, บรูไนดารุสซาลาม, จีน, ไชปรัส, จอร์เจีย, อิหร่าน, อิสราเอล, ญี่ปุ่น, จอร์แดน, เกาหลีใต้, คูเวต, เลบานอน, มาเลเซีย, มัลดีฟส์, โอมาน, กาตาร์, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ศรีลังกา, ไทย, ตุรกี, อาหรับเอมิเรตส์, เวียดนาม	39 อาร์เมเนีย, บาห์เรน, บรูไนดารุสซาลาม, จีน, ไชปรัส, จอร์เจีย, อิหร่าน, อิสราเอล, จอร์แดน, เกาหลีใต้, คูเวต, เลบานอน, มาเลเซีย, มัลดีฟส์, โอมาน, กาตาร์, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ศรีลังกา, ไทย, ตุรกี, อาหรับเอมิเรตส์, เวียดนาม, อาเซอร์ไบจาน, บังกลาเทศ, ภูฏาน, กัมพูชา, อินโดนีเซีย, คาซัคสถาน, เกาหลีเหนือ, คีร์กีซสถาน, ลาว, มองโกเลีย, เมียนมาร์, เนปาล, ฟิลิปปินส์, ซีเรีย, ทาจิกิสถาน, เติร์กเมนิสถาน, อุซเบกิสถาน, ปากีสถาน	6 บาห์เรน, จอร์แดน, คูเวต, มัลดีฟส์, ซาอุดีอาระเบีย, อาหรับเอมิเรตส์	6 อาร์เมเนีย, จอร์แดน, โอมาน, อิรัก, ซีเรีย, เยเมน	5 คูเวต, เลบานอน, โอมาน, กาตาร์, อาหรับเอมิเรตส์	27 อาร์เมเนีย, บาห์เรน, บรูไนดารุสซาลาม, จีน, ไชปรัส, จอร์เจีย, อิหร่าน, ญี่ปุ่น, จอร์แดน, คูเวต, เลบานอน, มาเลเซีย, มัลดีฟส์, โอมาน, กาตาร์, ศรีลังกา, ไทย, ตุรกี, อาหรับเอมิเรตส์, อาเซอร์ไบจาน, ภูฏาน, อินโดนีเซีย, อิรัก, คาซัคสถาน, เกาหลีเหนือ, คีร์กีซสถาน, ลาว, มองโกเลีย, เมียนมาร์, เนปาล, ฟิลิปปินส์, ซีเรีย, ทาจิกิสถาน, เติร์กเมนิสถาน, อุซเบกิสถาน, ปากีสถาน, เยเมน	1 ภูฏาน
กลุ่ม 3	20 อาเซอร์ไบจาน, บังกลาเทศ, ภูฏาน, กัมพูชา, ติมอร์-เลสเต, อินโดนีเซีย, อิรัก, คาซัคสถาน, เกาหลีเหนือ, คีร์กีซสถาน, ลาว, มองโกเลีย, เมียนมาร์, เนปาล, ฟิลิปปินส์, ซีเรีย, ทาจิกิสถาน, เติร์กเมนิสถาน, อุซเบกิสถาน	2 จีน, อินเดีย	1 จีน	2 บาห์เรน, กาตาร์	1 ซีเรีย	5 อิสราเอล, เกาหลีใต้, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, คาซัคสถาน	1 บรูไนดารุสซาลาม
กลุ่ม 4		1 ญี่ปุ่น	2 กาตาร์, สิงคโปร์	1 ซาอุดีอาระเบีย		4 เมียนมาร์, ซีเรีย, ปากีสถาน, เยเมน	1 จีน
กลุ่ม 5		1 สิงคโปร์					1 กาตาร์

ตารางที่ 6 ระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation – r) ของปัจจัยด้านสุขภาพกับปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ แรงงานและการจ้างงาน การต่างประเทศและการอพยพย้ายถิ่น การศึกษา และการเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศเอเชีย

Table with columns for variables (HEWH11 to HEW136) and correlation coefficients (r values). The table shows a dense grid of data points representing the relationship between various health factors and socio-economic, labor, migration, education, and environment factors across Asian countries.

หมายเหตุ: ระดับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) ตั้งแต่สิด้ค่า หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวก และตัวเลขสีแดง หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบ *ระดับนัยสำคัญ 0.05 **ระดับนัยสำคัญ 0.01

r (0.9-1.000) ระดับสูงมาก r (0.7-0.899) ระดับสูง r (0.5-0.699) ระดับปานกลาง r (0.3-0.499) ระดับต่ำ r (0.0-0.299) ระดับต่ำมาก

ข้อเสนอแนะ

ควรทำการศึกษาคัดกลุ่มประเทศในเอเชียและความสัมพันธ์ของการพัฒนาทางด้านสุขภาพกับปัจจัยกำหนดสุขภาพในมิติต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเชิงลึกอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เป็นเครื่องมือในการเทียบเคียงสถานการณ์แนวโน้มและความเชื่อมโยงของการพัฒนาประเทศเชิงระบบเป็นองค์รวม ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและเส้นทางการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อใช้ประโยชน์ในการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านสาธารณสุข และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกมิติของปัจจัยกำหนดสุขภาพ ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก้าวหน้าทัดเทียมประเทศชั้นนำในเอเชียและนานาชาติ

เอกสารอ้างอิง

1. Lin V, Kickbusch I, Baer B. Health in All Policies: Introduction. In: Lin V, Kickbusch I, eds. Progressing the sustainable development goals through health in all policies: Case studies from around the world. Adelaide: Government of South Australia and World Health Organization; 2017. p. 1-10.
2. Stevenson^A A, Brinsdon^A S. Health in All Policies: Applying a health in all policies approach to the Greater Christchurch urban development strategy: the experience to date in Canterbury, New Zealand. In Lin V, Kickbusch I, eds. Progressing the sustainable development goals through health in all policies: Case studies from around the world. Adelaide: Government of South Australia and World Health Organization; 2017. p. 73-83.
3. Stone V. ed. Health in all policies: Training manual. Geneva: World Health Organization; 2015. p. 10-14.
4. World Health Organization. Health in 2015 from MDGs (Millennium development goals) to SDGs (Sustainable development goals). Geneva: WHO; 2015. p. 1-12.
5. Department of International Organizations, Ministry of Foreign Affairs of Thailand. Summary of Thailand's voluntary national reviews on the implementation of the 2030 Agenda for Sustainable Development 2017. Bangkok: Department of International Organizations; 2017. p. 1.
6. Strategy and Planning Division, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Public Health. Twenty-Year National Strategic Plan for Public Health (2017-2036), 1st revised ed., 2nd ed. (2 February 2018). Nonthaburi: Strategy and Planning Division; 2018. p. 37-96.
7. World Health Organization. World health statistics 2017: monitoring health for the SDGs, Sustainable Development Goals. Geneva: WHO; 2017. p. 85-103.
8. Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division. World statistics pocket book 2017 edition. New York: United Nations; 2017. p. 33-262.
9. United Nations Development Programme. Human development report 2016: human development for everyone. New York: UNDP; 2016. p. 191-269, p. 198-205.
10. World Bank Group. World development indicators 2017. Washington DC: WB; 2017. p. 10-101.